

Izhaja vsak četrtek,
Velja s poštnino vred in
v Mariboru s pošiljanjem
na dom
na celo leto . 3 fl.
" pol leta . 1 fl. 50 k.
" 1/4 . — fl. 80 k.
Brez pošiljanja na dom
za celo leto . 2 fl. 50 k.
" pol leta . 1 fl. 30 k.
" 1/4 . — fl. 70 k.
Posamezni listi se dobijo
pri knjigarju Novaku na
velikem trgu za 5 k.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

Podučiven list za slovensko ljudstvo.

Naročnino sprejema vred-
ništvo v Mariboru.

Rokopisi se ne vračajo,
neplačani listi ne
prijemajo.

Oznanila se prijemajo in
plača se za navadno vrstico
če se oznanilo natisne en-
krat, 10 kr., če dvakrat,
15 kr., če trikrat 20 kr.,
in vsakokrat za kolek 30 k.

„Poduk v gospodarstvu bogati deželno.“

Štv. 12.

V Mariboru 24. marca 1870.

Tečaj IV.

Postava od 8. februarja 1869,

veljavna za vojvodstvo štajarsko, kar se tiče
nadzorništva šolskega.

I. Splošne odločbe.

§. 1. Za vodstvo, nadzorovanje in odreja-
stvo ljudskih šol in pripravništvo za učitelje v vojvodstvu Štajarskem se naj
postavi:

- V glavnem deželnem mestu Graden deželno šol-
sko svetovalstvo, kot najvišja deželna gospodarska.
- V vsakem šolskem okraju okrajno šolsko svetovalstvo.
- Za vsako šolsko srenjo krajno šolsko svetovalstvo
(§. 10 postav od 25. maja 1868).

§. 2. Oskrbovanje, vodstvo in neposredno nadzorstvo
poduka v veri in bogočastju za različne sovornike v ljudskih
in srednjih šolah, se pripušča dotičnim sovornikom do tega,
da se ne bodo skrajšale pravice državnega šolskega nadzor-
ništva, kar se tiče vere.

Poduk v drugih predmetih v teh šolah je neodvisen od
upliva vsake cerkve in sovornikov (§. 2 p. 25. maja 1868).

II. Šolsko svetovalstvo.

§. 3. Ljudske šole, ki se zdravajo s državnimi, de-
želnimi ali srenjskimi pripomočki celo ali deloma, h katerim se
tudi morajo rajtati vsakdanje in daljne izobraževalne šole in
šole za ženska dela; nadzoruje in vodi krajno šolsko sve-
tovalstvo.

§. 4. Šolska srenja je sestavljena iz jedne ali več
krajnih srenj ali delkov srenj, katerih prebivalci so po po-
stavi dolžni, se jim odločene šole (srenjske šole) poslužiti,
(so všoljeni).

§. 9. Šolsko srenjo ustanovi in omeji deželno šolsko
svetovalstvo potem, ko je okrajno šolsko svetovalstvo to
predložilo, in ko so se dotične srenje zastran tega poprašale.

§. 6. Krajno šolsko svetovalstvo je sestavljeno:

- iz krajnega šolskega svetovalstva,
- iz učitelja javne ljudske šole, ktera se nahaja v
srenji šolski, ali, če je v taki šoli več učiteljev, iz
ravnatelja ali pravega učitelja,
- iz jednega kateketa (učitelja verozakona) onih so-
vornikov, ki se v srenji nahajajo.
- iz najmanj peterih udov, ktere izvoli srenjski za-
stop v krajno šolsko svetovalstvo. Koliko udov ven-
dar pride iz vsake dotične srenje v krajno šolsko
svetovalstvo, odloči deželno šolsko svetovalstvo.

§. 7. Okrajnega šolskega nadzornika imenuje okrajno
šolsko svetovalstvo.

Ako več šol spada pod okrajno šolsko svetovalstvo,
stopi v okrajno šolsko svetovalstvo ravnatelj one šole, ktera
je med drugimi v najvišem redu, in če so vse v enakem
redu, on ravnatelj, kateri je že najstarejši (kot ravnatelj) teh šol.

Ali tudi ravnatelj drugih šol se vdeležijo krajnega šol-
skega svetovalstva in glasujejo, če je obravnava o stvarih,
ktere se tičejo njihovih šol.

Če je v oni isti srenji več šol in pri teh več učiteljev
verozakona, stopi on v okrajno šolsko svetovalstvo, ki je
najstarejši v službi.

§. 8. V okrajno šolsko svetovalstvo se lahko volijo vsi

oni, ki so sposobni, da se smejo voliti v srenjski zastop ene
onih srenj, ktere spadajo v okrajno šolsko svetovalstvo.

Če kdo zgubi sposobnost take volitve, mora izstopiti iz
krajnega šolskega svetovalstva.

Odreči se volitve v okrajno svetovalstvo se sme samo
on, ki ima pravico se odreči volitve v srenjski zastop ali on,
ki je zadnjih šest let že bil ud šolskega svetovalstva. Če
se kdo neopravičeno brani stopiti v okrajno šolsko svetoval-
stvo, ali ni delaven v njem, se kaznuje z globo do 100 gld.
Denarna globa se porabi za šolske namene.

§. 19. Srenjski predstojnik dotične srenje odloči kraj
in uro volitve, in oznani to politični gosposki, ktera pošlje
komisarja k volitvi.

§. 10. K volitvi se pozove v vsaki srenji srenjski za-
stop in glasuje se tako, da odda vsak na papir napisane
glase. Izvoljen je tisti, ki ima pri prvem glasovanju abso-
lutno večino (več kakor pol glasov onih, ki so volili).

Če bi se primerilo, da nebi nikdor dobil absolutne ve-
čine glasov, se gre k ožejši volitvi in volilci morajo se onih
kandidatov držati (jim glase davati) ki so pri prvem glasov-
vanju relativno že največ glasov dobili. V ožejšo volitev
se mora še enkrat toliko kandidatov vzeti, kolikor se udov
mora voliti v krajno šolsko svetovalstvo.

Če imajo jednako glasov, morajo srečkati.

§. 11. Opravilo okrajnega šolskega svetovalstva traja
šest let; če v tem času posamezni udi odpadejo, se morajo
novi imenovati, ali prav za prav voliti za ostali čas delavnosti.

Po treh letih izstopi polovica, in če je neravna številka,
veča številka onih udov iz svetovalstva, ktere je volila srenja.
Lehko se spet volijo oni, ki so izstopili.

§. 12. Udje krajnega šolskega zastopa, ktereга usta-
novitev se mora naznaniti okrajnemu šolskemu svetovalstvu,
volijo med seboj s absolutnimi glasi predsednika in njego-
vega namestnika na tri leta. Če je vendar volitev predse-
dnika in tudi njegovega namestnika zadržana, predseduje naj-
starejši med udi krajnega šolskega svetovalstva.

§. 13. Krajno šolsko svetovalstvo mora skrbeti za to,
da se izpolnjujejo šolske postave, kakor tudi ukazi viših šol-
skih gospodsk, in da se uravnajo potrebno in prilično šolske
stvari.

V obče ima okrajno šolsko svetovalstvo on obsežek de-
lavnosti, ktereга je dozdej imel zastran šol, krajni duhovnik,
krajni šolski nadzornik in odborniki šolske konkurencije, in
njegova delavnost mora obsegati vse, kar je po krajnih raz-
merah potrebno, da se zboljšajo šolske stvari. (Dalje.)

Gospodarske stvari.

Umni sadjorejec.

Dostavek.

Vsa ta plemena, ki so dosehdob imenovana in kratko
popisana, naj so že jabelka, bruske, črešnje, slive itd., in še
mnoho drugih, se dobijo že požlahnjena drevesa po majhni
ceni v Ljubljani, pa tudi v Graden, kder jih kmetijske družbe
v svojih sadišcih na prodaj imajo. Nekaj je tudi že pri nas
takega žlahnjenege sadnega drevja, in se toraj lahko cepiči
dobijo, če že ni mogoče bliže požlahnjeneh dreves kupiti.